

Uitvoering werken Pels - 11/88 → 5/91

PROCES VERBAAL VAN DEFINITIEVE OPLEVERING

Opdrachtg. Bestuur: Kerkfabriek van Kristus Koning, Antwerpen
Aard der werken: Totale herstelling van het Klais-orgel in de Kristus-Koningkerk te Antwerpen
Aannemer: fa. Pels-D'Hondt Orgelbouw bvba, Dorp 73, 2230 Herselt
Ontwerper: Koos Van de Linde, Dorpstraat 29, 2920 Kalmthout

Ondergetekende, Jacobus Van de Linde, wonende te Kalmthout, Dorpstraat 29, ontwerper-adviseur der betreffende werken, verklaart op 28 mei 1991 in aanwezigheid van de heren

*R. De Hoge - voorzitter Kerkfabriek.
Gerard PELS - orgelbouwer
Maester Xhous - leraar basisschool,
T. Koutakm -
J. Janssens
VERMOESSEN LUC
RIENS, leraar*

overgegaan te zijn tot het nazicht van het werk dat het voorwerp uitmaakt van bovenvermelde aanneming.

Er werd vastgesteld dat het werk is uitgevoerd overeenkomstig de op de door ondergetekende opgemaakte bestekken gebaseerde offerte, de aanvullende offertes en de tijdens werfvergaderingen daarop aangebrachte correcties en aanvullingen.

Rekening houdend met de problemen die de voor de periode rond 1930 kenmerkende experimentele metingen van een aantal tongwerken met zich meebrachten en een aanzienlijke vertraging van het werk ten gevolge hadden, en eveneens rekening houdend met de typische eigenschappen van het toegepaste elektropneumatische systeem, werd vastgesteld dat alle delen van het orgel naar beste mogelijkheden functioneren en dat het werk volgens de regels van goed vakmanschap zijn uitgevoerd. Daarmee is een typisch voorbeeld van een instrument uit de periode van opkomende heroriëntering op de principes van de orgelbouw, met zijn kenmerkende geschiktheid voor laatromantische en moderne muziek, terug in oude luister hersteld.

Dienvolgens ben ik tot de definitieve oplevering van het werk overgegaan, tot bewijs waarvan ik onderhavig proces-verbaal heb opgemaakt.

De aanwezigen,

De leidende ontwerper,

[Handwritten signatures of the attendees]

[Handwritten signature of Koos Van de Linde]

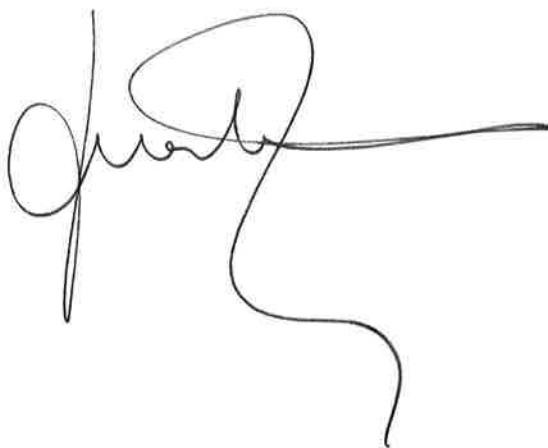
(Koos Van de Linde)

M. n waarde voorzitter,

Mijn dank voor uw berecht betreffende de definitieve
aanvoering van de restauratiewerken van het orgel.

Op 28 mei zal ik op reis zijn in het zuiden van Frankrijk
en derhalve, tot mijn spijt niet aanwezig kunnen zijn

met beste groeten

A stylized handwritten signature, likely of Jan Van Rijswijck, featuring a large loop and a long horizontal stroke.

Kerkfabriek Kristus Koning

Louis Strausstraat 1
2020 ANTWERPEN

Antwerpen, 17 Mei 1991.

Aan de leden van de Kerkfabriek

Aan de leden van het Orgelkomité- Restauratie.

Geachte Leden,

Mag ik U bij deze verzoeken, zo mogelijk,
aanwezig te zijn op de definitieve aanvaarding van
de restauratiewerken aan het Klaisorgel van onze kerk.

Deze zal doorgaan in de kerk op *Donstag 28 Mei c.k.*
te 20 uur.

Met oprechte waardering,

R. De Heyn.

Voorzitter.

Van de Heer Pastoor.

Kerkfabriek Kristus Koning

Louis Strausstraat 1
2020 ANTWERPEN

Antwerpen, 11 Mei 1991.

Aan de Heer Gerard Pels,
te Herselt.

Aan de Heer Koos vande Linde
te Kalmthout.

Betreft: Definitieve aanvaarding van het orgel

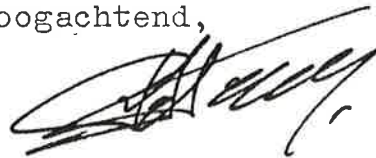
Mijne Heren,

Langs de Heer Pastoor verneem ik dat de restauratiewerken van ons Klaisorgel definitief beeindigd werden op Dinsdag 7 Mei l.l. ik veronderstel met de goedkeuring van onze adviseur.

Onder deze voorwaarde vraag ik, zo vlug mogelijk, uw schriftelijk akkoord om samen te komen met de kerkfabriek en het orgelkomité in de kerk op Dinsdag 28 Mei te 20 uur. De Kerkfabriek zal bij deze gelegenheid het verwachte dokument van de definitieve aanvaarding der restauratiewerken, opgemaakt door haar adviseur, in ontvangst nemen. Hiermede vertrouwen we erop dat de restauratiewerken alsdan definitief beëindigd zullen zijn.

Rekenend op uw welwillendheid groet ik U.

Hoogachtend,

R. De Heyn.

Voorzitter Kerkfabriek.

E.a.v. de Heer Pastoor,

P.S.

Graag antwoord per kerende post.

Bevestigend antw. ontvangen. 12/5/91.

Pels-D'Hondt
Orgelbouw bvba
Herselt

De heer Koos Van de Linde

Dorpstraat 29

2920 KALMTHOUT

DUPLIKAAT

Herselt, 3 april 1991

Geachte heer Van de Linde,

Betreft: restauratiewerken orgel Kristus-Koning Antwerpen

Met de Kerkfabriek Kristus Koning werd afgesproken dat onze intonateur Patrick Kerremans vanaf 2 april 1991 de laatste correcties zou aanbrengen.

U gelieve te noteren dat genoemde intonateur vanaf heden 3 april 1991 in de kerk bezig is met deze laatste correcties.

Het is u bekend dat de Kerkraad eist dat de resterende werken zullen beëindigd zijn - met totale wederzijdse voldoening - voor 21 april 1991. Wij vernemen van de Kerkfabriek dat u zich volledig te onzer beschikking zult stellen vanaf 8 april 1991.

Wij mogen u derhalve verzoeken om op maandag 8 april 1991 samen met onze intonateur het orgel te onderzoeken.

Wij hopen dat wij zodoende aan de verwachtingen van de Kerkfabriek kunnen voldoen, door de werken "eindelijk" (sic) te kunnen beëindigen.

Met de meeste hoogachting.

Toon Pels,
fin.-adm. bestuurder

c.c.: Kerkfabriek Kristus-Koning

DUPLIKAAT

Afgiftewijs van een aangetekende zending

Niet-uitreiking :

Vermeld uw naam en adres op de zending om te voorkomen dat ze, in geval van niet-uitreiking, aan de dienst der onbestelbare stukken wordt overgezonden.

Vraag :

It bewijs moet voorgelegd worden in geval van klacht, vraag om bericht van ontvangst (in binnenlandse dienst tot 6 maanden na de afgifte, in buitenlandse dienst enkel bij de afgifte), enz.

Verlies :

De vergoeding toegekend in geval van verlies van een aangetekende zending is forfaitair en betreft enkel het belang dat de afzender hecht aan de afgifte van zijn zending.

Geadresseerde :

M FIRMA PELS

DORP straat, nr 73 Bus 2230
te HERSELT

Nummer 70Aard (1) LR

Taks

fr. 127,-

Verrekening

fr. /

Handtekening van de bediende,

(1) Eventueel de stempel AR op het afgiftewijs afdrukken.

Antwerpen, 19 Maart, 1991.

N DE HEER GERARD PELS

AAKVOERDER.

ORP, 73.

170 HERSELT.

tiewerken aan het orgel van
chreven door de orgeladviseur
aan U verzonden door de
Maart 1991.

s genomen van Uw schrijven

t het voorstel dat U de beschreven
zal aanvangen na 1 April.

12 maart l.l. (waarin de
maart gesteld was),

en samen met de adviseur, sist de Kerkraad bij dit schrijven
dat de resterende werken, met totale wederzijdse voldoening,
zullen beeindigd zijn voor 21 April e.k;

De adviseur stelt zich volledig ter beschikking.
Echter dient U er rekening mede te houden dat hij afwezig
zal zijn van 1 tot 7 April.

Wat niet wegneemt dat U met de nog uit te voeren werken
reeds kan starten op 2 April e.k.

In deze optiek verwachten we dat de resterende tijd ruimschoots
voldoende is om binnen de gestelde termijn, met wederzijds
akkoord, eindelijk, de werken te kunnen beeindigen.

Ma deze termijn zal de kerkfabriek zich genoodzaakt zien
hare houding te wijzigen door het in gebreke blijven
van uwe firma.

Zeer Hoogachtend,

De voorzitter.

Antwerpen, 19 Maart, 1991.

AANGETEKENDE

AAN DE HEER GERARD PELS

ZAAKVOERDER.

DORP, 73.

3170 HERSELT.

BETREFT: Resterende restauratiewerken aan het orgel van
Kristus-koning, beschreven door de orgeladviseur
op 8 Maart 1.1. en aan U verzonden door de
Kerkfabriek op 12 Maart 1991.

Geachte Heer Pels,

Met genoegen hebben we kennis genomen van Uw schrijven
d.d. 14 Maart 1.1.

Wij zijn volledig akkoord met het voorstel dat U de beschreven
resterende restauratiewerken zal aanvangen na 1 April.
Echter, na haar schrijven van 12 maart 1.1. (waarin de
einddatum der werken op 21 Maart gesteld was),
en samen met de adviseur, eist de Kerkraad bij dit schrijven
dat de resterende werken, met totale wederzijdse voldoening,
zullen beëindigd zijn vóór 21 April e.k;

De adviseur stelt zich volledig ter beschikking.
Echter dient U er rekening mee te houden dat hij afwezig
zal zijn van 1 tot 7 April.

Wat niet wegneemt dat U met de nog uit te voeren werken
reeds kan starten op 2 April e.k.

In deze optiek verwachten we dat de resterende tijd ruimschoots
voldoende is om binnen de gestelde termijn, met wederzijds
akkoord, eindelijk, de werken te kunnen beëindigen.

Na deze termijn zal de kerkfabriek zich genoodzaakt zien
hare houding te wijzigen door het in gebreke blijven
van uwe firma.

Zeer Hoogachtend,

De voorzitter.

Herselt, 14 maart 1991

Geachte Kerkfabriek,

betreft: **restauratiewerken orgel**

Dank voor uw schrijven van 12-3-1991.

Na lezing ervan, verwachten wij dat door een goede verdere samenwerking het orgel spoedig goedgekeurd kan worden.

Graag vroegen we evenwel toestemming om de laatste correcties uit te voeren na 1 april, omdat tot dan Patrick Kerremans, die tot op heden de intonatiewerken tot tevredenheid zowel van ons als van de adviseur heeft uitgevoerd, nog in het buitenland verblijft. Het is beter dat de vakman die het orgel zo goed kent, dit ook afwerkt.

Vermits dit nogal voor de hand ligt, en om uw administratie niet te overbelasten, gaan we er van uit dat u hiermee akkoord kunt gaan en dit hoeft u dan niet meer specifiek te melden.

Met de meeste hoogachting,

Gerard Pels,
zaakvoerder

Kopie: K. Vd Linde

Kerkfabriek Kristus Koning

Louis Strausstraat 1
2020 ANTWERPEN

Antwerpen, 12 maart 1991

Aan de Firma Pels,
Orgelbouw
Dorp, 73,
2230 Herselt.

Geachte Heer,

Uw schrijven van 28 februari in goede orde ontvangen.
De Kerkfabriek heeft samen met de Heer Koos Van de Linde,
haar adviseur, dit schrijven doorgemaakt.
In bijlage zijn antwoord, waar de Kerkfabriek achterstaat.
Een afvaardiging van de Kerkfabriek met de Heer Koos Van
de Linde hopen voor het einde van deze maand samen met U,
geachte Heer Pels, tot de definitieve aanvaarding van het
orgel te kunnen overgaan.
Inmiddels tekenen wij, geachte Heer Pels,
met de meeste hoogachting.

Namens de Kerkfabriek,

Koos Van de Linde
musicus, orgeladviseur
Dorpstraat 29
2920 Kalmthout
tel. (03) 666 72 11

Kalmthout, 8 maart 1991

Aan de Kerkfabriek van Christus Koning
p/a L. Strausstraat 1
2020 ANTWERPEN

Mijne heren,

Naar aanleiding van uw verzoek om mijn reactie te geven op de brief van de fa. Pels d.d. 28.2.1991, kan ik U het volgende meedelen.

Het feit, dat er een maximum van 256 uren voor intonatie is afgesproken is juist. Het feit, dat er door de mensen die verantwoordelijk zijn voor het intoneerwerk 329 uren aan het orgel is gewerkt lijkt mij eveneens goed mogelijk. Daarvan is echter bij mijn weten (terecht) een niet onbelangrijk deel besteed aan het oplossen van allerlei kleinere technische problemen, die niet direct verband hielden met intonatie. Het werkelijk aan intonatie bestede aantal uren is derhalve naar mijn schatting nog altijd lager dan de afgesproken 256 uren. Overigens impliceert het stellen van een limiet eveneens het stellen van prioriteiten, en deze zijn kennelijk niet goed gesteld als er nog niet of zeer slecht aansprekende of stemming houdende tonen aanwezig zijn. In zo'n geval voldoet het betreffende register niet aan de minimale eisen van bruikbaarheid, zodat van oplevering geen sprake kan zijn.

Dat in combinatie met de aan ander werk bestede uren er meer dan tweemaal zo lang aan het orgel gewerkt is als ik de fa. Pels had opgedragen, is onjuist omdat voor technisch werk nooit een harde limiet is overeengekomen.

In het telefoongesprek met de heer Pels waarin ik over "kleine correcties" sprak, heb ik tevens meegedeeld dat onder de omstandigheden van dat moment (extreme koude en droogte) een orgel eigenlijk nauwelijks te beoordelen is, omdat het dan altijd slecht functioneert. Op 18.2.1991 bleken veel gebreken die goed aan de extreme omstandigheden hadden kunnen liggen, nog altijd niet verbeterd, waardoor de lijst langer uitviel dan aanvankelijk verwacht. Overigens moet geconstateerd worden, dat de intonateur ook het juiste gerief niet bij zich had (omdat hij, naar zijn zeggen, pas in de loop van die dag zelf te horen had gekregen dat hij naar Christus Koning moest gaan), zodat een aantal zaken die normaal in slechts enkele minuten te verhelpen zouden zijn, nu op papier gezet moesten worden.

Dat ik het orgel op 18 februari meteen zou goedkeuren, heb ik niet gezegd. Dit lag ook niet voor de hand, daar dat gewoonlijk in het bijzijn van een vertegenwoordiger van de kerkfabriek en de orgelbouwer gebeurt. Wat de inhoud van de lijst met te verbeteren zaken betreft, deze bevat een aantal punten die dermate objectief vaststelbaar zijn, dat daar zeker geen discussie over mogelijk is.

Stemming

De definitieve stemming heeft nog nooit plaatsgevonden, daar voor de inspelingsdaarvoor te weinig tijd overbleef. Daarom moet deze ook nog uitgevoerd worden voor de definitieve aanvaarding kan plaatsvinden.

De andere punten (vooral op gebied van egaliteit) zijn meer afhankelijk van de beperking op het aantal werkuren. Dit betekent echter niet dat een lijst met punten waarover de adviseur en een vertegenwoordiger van de orgelbouwer het eens zijn geworden, zonder meer terzijde gelegd kan worden. Op de egaliteit van de Kromhoorn en de aanspraak van het drie gestreept octaaf van de Trompet HW na, betreft het veelal punten, die met betrekkelijk weinig werk verbeterd kunnen worden. Daar zal pas over overlegd kunnen worden als de bovengenoemde punten in orde gemaakt zijn. Die zijn dermate technisch en elementair, dat daarbij geen sprake is van "aanpassen volgens zijn voorkeur", maar van voldoen aan de eisen waartoe men zich volgens het lastenboek verplicht heeft.

Wat de genoemde facturen betreft: deze zijn in oktober ten onrechte uitgeschreven, omdat de orgelbouwer volgens zijn eigen contractuele voorwaarden pas na de definitieve aanvaarding recht heeft op betaling van de laatste termijn. Daarvoor hadden derhalve creditnota's uitgeschreven moeten worden. Dit is de fa. Pels reeds eerder meegedeeld, zodat men op dit moment nog geen betaling daarvan kan eisen.

Het lijkt mij alleszins redelijk van de orgelbouwer te eisen, dat hij de werken voor 21.3.1991 voltooit, zodat de definitieve aanvaarding nog voor het einde van de maand maart kan plaatsvinden, waarna de genoemde facturen opnieuw ingediend kunnen worden.

In de hoop U hiermee voldoende informatie verschaft te hebben, verblijf ik,

Hoogachtend,

Koos Van de Linde, adviseur

Herselt, 28 februari 1991

Geachte Kerkfabriek,

betreft: restauratiewerken orgel

Wij mogen u verzoeken te noteren dat de werken aan het orgel volledig beëindigd zijn sinds 18 februari 1991.

In de week voor de inwijding vorig jaar zette de adviseur, de heer Koos Van de Linde, een aantal opmerkingen op papier. Omdat ook hij weet dat de appreciatie van intonatiewerken aan een orgel in se altijd subjectief is en zal blijven - zeker bij een reeds bestaand instrument -, heeft hij op 20.10.1990 expliciet op de opmerkingenlijst vermeld hoeveel uren werk nog maximum van ons bedrijf geëist kon worden. Voor de intonatiewerken bedroeg dit maximum 256 werkuren.

Ondertussen hebben wij zijn aanwijzingen opgevolgd, en hebben wij 329 werkuren aan intonatiewerken besteed, in plaats van de genoemde 256 werkuren. Dus 73 werkuren meer dan we maximaal verplicht waren.

Verder hebben wij de kast aan zijn smaak aangepast, de crescendo-rol een nieuw (en uniek !) aandrijfsysteem gegeven, enzoverder. Alles bij elkaar hebben wij meer dan twee keer zolang gewerkt dan de heer Van de Linde ons had opgedragen.

Op 13 februari jl. maakten wij met de heer Van de Linde een afspraak voor een laatste onderzoek van het orgel op 18 februari.

De adviseur deelde ons op 13.2.1991 mee dat hij het orgel nog kort voordien had onderzocht en dat er "slechts nog wat kleine correcties" moesten gebeuren. De adviseur liet ons tevens weten dat deze zaken in zijn aanwezigheid en op zijn aanwijzingen direkt zouden kunnen aangepast worden op 18.2.1991. Op het einde van de dag - zo voorspelde hij - zou hij dan meteen het orgel goedkeuren.

./..

Tot onze verwondering had het treffen op 18 februari niet het gevolg dat adviseur Koos Van de Linde ons had had voorgehouden. Integendeel. In plaats van een paar kleine correcties, had de adviseur opnieuw een lange lijst van details, die volgens zijn voorkeur veranderd moesten worden.

Wij wensen ons thans niet uit te spreken over de inhoud van deze details.

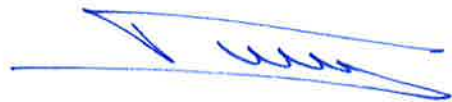
Wij wensen enkel dat de duidelijke en ondubbelzinnige schriftelijke overeenkomsten van 20 en 24 oktober 1990 door beide partijen nageleefd worden.

Deze overeenkomsten hadden juist tot doel een begrenzing te stellen aan niet duidelijk omschrijfbare opdrachten.

Wij mogen u derhalve verzoeken de facturen van 1990 te betalen. U kunt hiervoor bijgaand overschrijvingsformulier gebruiken.

Inmiddels tekenen wij, geachte Kerkfabriek,

met de meeste hoogachting.

Toon Pels,
fin.-adm. bestuurder

Pels-D'Hondt
Orgelbouw bvba
Herselt

Kerkfabriek Kristus-Koning
Louis Strausstraat 1
2020 ANTWERPEN

Herselt, 8 februari 1991

Geachte Kerkfabriek,
Eerwaarde Heer Pastoor,

Een week geleden hebben wij aan de laatste opmerkingen van adviseur Koos Van de Linde gehoor gegeven en zijn laatste opdrachten uitgevoerd aan het orgel.

Daarom beschouwen wij de werken als beëindigd en kan de definitieve oplevering geschieden.

Begin deze week hebben wij dit laatste meegedeeld aan (het antwoordapparaat van) de adviseur. Sindsdien was het ons niet mogelijk nog rechtstreeks contact met de adviseur te krijgen.

Om die reden mogen wij u derhalve verzoeken het nodige te doen, zodat de definitieve oplevering eerstdaags kan plaatsvinden.

Met oprechte hoogachting.

vr. Gerard Pels, zaakvoerder

Toon Pels, fin.-adm. bestuurder

Herselt, 13 november '90

Zeer geachte heer pastoor Vriens,

De eerste brief die ik van achter mijn bureau naar mijn ziekteverlof schrijf gaat naar diegenen die mij als eerste zo vriendelijk een bloemetje brachten. Dere laatste floeren nog steeds, en met mij gaat het ook terug prima!

Naar ik vernomen heb, hebben mijn medewerkers zich volledig ingezet, en is de inspanning en waan succes gebleken. Onlangs belde mij een organist op, die vertelde dat in Lemmens-bringen het R-orgel "fantastisch" genoemd werd. Dat doet deugd om te horen; ik heb het meteen aan de jongens doorverteld.

Tijdens mijn "retraite" heb ik ook rustig kunnen nadenken en links en rechts wat raad vragen hoe ik de structuur van het bedrijf kan optimaliseren. Omdat de president van de International Society of Organbuilders benoemd werd tot hoofdredacteur, zal ik in de toekomst de

dagelijks leiding delegeren aan mijn
broer en de meester-gasten. Natuurlijk blijf
ik nog actief binnen het bedrijf, vooral wat
betreft ontwerpen en het vastleggen van de
grote lijnen.

Bijgaande faktuur is een verbeterde versie
van wat mijn ouders abusievelijk aan Kon-
raden willen meegaven. Persoonlijk ~~stand~~ ^u had
men de Stadsfaktuur hier nog eens bij geteld.
Uiteindelijk zal er nog de faktuur volgen van
de laatste extra werken, zodanig als u op
blz. 4 van de eindafrekening kunt zien, en
waarvan u reeds 200.000 fr voorschot betaald
hebt, waarvan onze dank.

Binnenkort is het oordeel klaar. U zult
wel blij zijn dat het eindelijk zo ver is ^{en dhr. De Heijn}
Nogmaals dank voor het begrip dat u ^{toonde}
dat ik de laatste fase van de werken zelf
niet meer kon bijwonen.

Mit vriendelijke groeten,

Jean-Pierre

Kerkfabriek Kristus Koning
Louis Strausstraat 1
2020 ANTWERPEN

Project.

Antwerpen, 31 oktober 1990

Aan de fa. Pels D'Hondt Orgelbouw
Dorp 73
2230 HERSELT

Geachte heer Pels,

Hierbij delen wij U mede, dat wij op korte termijn een bespreking met U zouden willen hebben over de verdere planning en financiële afwikkeling van de restauratiewerken aan het orgel van Christus Koning.

Betreffende het financiële aspect, hebben wij vastgesteld dat voor het afgesproken bedrag voor werk in de tweede en derde week van oktober aan het binnenwerk slechts voor ca. 180 uren werk is uitgevoerd, terwijl het bedrag gebaseerd was op twee weken werken met zes man, wat neerkomt op 480 uren. Daarom zijn wij van mening dat het afgesproken bedrag dient te worden aangepast.

Betreffende de uitvoering van de resterende werken, zijn wij van mening dat deze uiterlijk in de eerste week van december voltooid moeten zijn.

Wij zullen binnen enkele dagen telefonisch contact met U opnemen voor het maken van een afspraak en wij rekenen op uw medewerking voor een goed verloop van de resterende werken.

Hoogachtend,

R. De Heyn, voorzitter

Afgiftewijs van een aangetekende zending

Niet-uitreiking :

Vermeld uw naam en adres op de zending om te voorkomen dat zo, in geval van niet-uitreiking, aan de dienst der onbestelbare stukken wordt overgezonden.

Navraag :

Dit bewijs moet voorgelegd worden in geval van klacht, vraag om bericht van ontvangst (in binnenlandse dienst tot 6 maanden na de afgifte, in buitenlandse dienst enkel bij de afgifte), enz.

Verlies :

De vergoeding toegekend in geval van verlies van een aangetekende zending is forfaitair en betreft enkel het belang dat de afzender hecht aan de afgifte van zijn zending.

Geadresseerde :

M. BVBA PELS - D'HONDT
ORGELBOUW
DORP straat, nr. 73 Bus
te 223.0 HERSILT

Nummer 615

Taks

Aard (1) L.R.

fr. 10.00

Verrekening

fr. 1

Handtekening van de bediende,

(1) Eventueel de stempel AR op het afgiftewijs afdrukken.

Antwerpen, 25.10.'90.

de BVBA. PELS - D'HONDT

lbouw.

73

Herselt.

onze technische adviseur
gebracht van verschillende
g aan het orgel voordoen.
er aangetekend schrijven
van de Linde.

h volledig aan bij dit
U hierbij in gebreke te

Hieruit volgt dat de inspelings van het orgel door
Professor De Riemaeker op vrijdag 26 oktober geen
aanvaarding der werken kan insluiten.

Voor de Kerkfabriek van Kristus - Koning,

R. De Heyn.

Voorzitter.

Kerkfabriek Kristus - Koning
Antwerpen.

Antwerpen, 25.10.'90.

AANGETEKEND.

Aan de BVBA. PELS - D'HONDT
Orgelbouw.
Dorp 73
3170 Herselt.

Mijnheer,

Ingevolge het rapport van onze technische adviseur wordt U op de hoogte gebracht van verschillende tekortkomingen die zich nog aan het orgel voordoen. Deze brief is U heden per aangetekend schrijven verstuurd door de Heer Koos van de Linde.

De Kerkfabriek sluit zich volledig aan bij dit schrijven en is verplicht U hierbij in gebreke te stellen.

Hieruit volgt dat de inspelings van het orgel door Professor De Riemaeker op vrijdag 26 oktober geen aanvaarding der werken kan insluiten.

Voor de Kerkfabriek van Kristus - Koning,

R. De Heyn.
Voorzitter.

Koos Van de Linde
Dorpstraat 29
2920 KALMTHOUT
tel. (03) 666 72 11

AANGETEKEND

Kalmthout, 24 oktober 1990

Aan de fa. Pels D'Hondt Orgelbouw
Dorp 73
2230 HERSELT

Geachte heer Pels,

Hierbij deel ik U ter voorkoming van misverstanden mede, dat de inspelings van het orgel van Christus Koning te Antwerpen op 26 oktober a.s. geen automatische goedkeuring inhoudt van de werken die tot op dat moment gedaan zijn.

Op 24 oktober zijn nog de volgende zaken geconstateerd die verder afgewerkt dienen te worden en die grotendeels overeenstemmen met de lijst die ik U reeds eerder overhandigd heb:

1. Afwerken van de intonatie van de volgende tongwerken:

- Trompet 8' HW, enkele tonen
- Dulciaan 16' HW
- Bombarde 16' SW
- Trompet 8' SW
- Clairon 4' SW

Deze tongwerken zijn voor de inspelings niet meer voldoende afgewerkt wegens tijdgebrek. Ze zullen derhalve na de inspelings verder afgewerkt moeten worden in tijd die uiteraard niet inbegrepen is in het eerder afgesproken maximale aantal uren dat voor de resterende tongwerken was voorzien. Daarom zullen voor deze tongwerken nog maximaal 80 werkuren extra geëist worden.

2. Intonatie van de volgende tongwerken:

- Kromhoorn 8' RP (in atelier reeds gedeeltelijk voorbereid)
- Kopfregal 4' HW
- Geigend Regal 4' BW

Hiervoor zal het eerder afgesproken maximale aantal werkuren worden aangehouden.

3. Verbetering van de stemming, die wegens tijdgebrek niet geheel systematisch heeft kunnen plaatsvinden.

4. Zwart verven van de rolbaard van de nieuwe frontpijp.

5. Vervanging van twee vermemelde stijlen onder het zwelwerk.

6. Afwerking van de kast rond de pneumatische hulpspeeltafel en afwerking van de beide deuren.

7. Correctie van het patroon in de panelen onder de torens van de Prestant 16'. Over de weinig fraaie roosters voor de pijpen van hoofdwerk en borstwerk, waarvoor in het lastenboek zaagwerk voorzien was, moet nog overleg gevoerd worden.
8. Afwerking van de speeltafel:
- Aanbrengen van een betere constructie voor het generaal-crescendo, waarbij de 30 stappen ongeveer overeenkomen met een omwenteling van de rol en waarbij de rol in elke stand soepel draait en precies te bedienen is.
 - Bijbuigen van het contact van de knop voor de Clairon 4' SW in de Z-combinatie.
 - Aanbrengen van opschriften bij de controlelampjes voor het generaal-crescendo, de Z-combinatie van het pedaal en de schakelaars voor de zwakstroom en de hogedruk-ventilator naar het model van de bestaande opschriften.
 - Beter vastzetten van de registertuimelaars op de register-schakelaars.
9. Afwerken van de pneumatische hulpspeeltafel met eiken multiplex of fineer en bijkleuren in de kleur van de onderkast. Aanbrengen van een gemakkelijk te demonteren schot onder de pneumatische hulpspeeltafel. Aansluiten van de traktuur.
10. Voor de balgen en de hogedruk-ventilator van het zwelwerk moet een eenvoudige afscherming in houten planken of multiplex aangebracht worden, die gemakkelijk demonteerbaar is om de balgen en de ventilator te kunnen bereiken.

Over de nadere afwerking van de bovenstaande punten zal na de inspelning nog met U contact worden opgenomen.

Met vriendelijke groet,

Koos Van de Linde,
adviseur

Lange Nieuwstraat 32
2000 Antwerpen

dienst

ongevallen gemeen recht

Danny DE LEEUW

telefoon

03/ 223 63 16

fax

03/ 223 62 09

uw brief van

uw kenmerk

ons kenmerk

9044/17327

bijlage(n)

KERKFABRIEK KRISTUS KONING

Louis Strausstraat

2020 ANTWERPEN 2

Antwerpen, 2 oktober 1990.

Geachte mevrouw, Geachte heer,

Onderwerp : schade van juni 1990 PELS-D'HONDT / KERKFABRIEK KRISTUS KONING.

Ik kom terug op voormeld ongeval.

Uit het onderzoek ter plaatse door onze inspecteur blijkt dat de pijp om een onbekende reden is gevallen. De werknemer van verzekerde was ter plaatse maar was op een andere plaats aan het werken. Vroeger gebeurde er iets gelijkaardig en toen was er niemand in de kerk.

Gelet op wat voorafgaat meen ik dat de aansprakelijkheid lastens verzekerde niet bewezen is en kan ABB in deze zaak geen tussenkomst verlenen.

Met de meeste hoogachting,
namens ABB

Danny DE LEEUW

Kerkfabriek Kristus Koning
Louis Strausstraat 1
2020 Antwerpen

Herselt, 23 augustus 1990

Geachte Kerkfabriek,

In goede orde ontving ik uw brief van 17 augustus 11. Graag antwoord ik hierop het volgende:

1. Afwezigheid op werfvergadering dd. 16 augustus 11.

Op de werfvergadering van 9 augustus had ik gevraagd of ik op de vergadering van 16.08 mocht ontbreken. Ik verkreeg toestemming, en sprak af dat i.p.v. mijn aanwezigheid de vergaderde leden zich op het einde van hun bijeenkomst zich zouden begeven naar de werf zelf. Mijn medewerkers - die ik daarover had ingelicht - zouden dan ter plaatse een en ander kunnen toelichten.

Het was een vreemde gewaarwording deze brief te lezen. Een maand lang hebben we tijdens de vakantie doorgewerkt, tijdens dewelke we de adviseur niet gezien hebben, ook niet tijdens werfvergaderingen. En dan wordt er op de eerste dag dat ik ontbreek door hen bepaald hoe de zaken er voor staan, zonder mij daarin te horen.

2. Planning

Voor de vakantie besprak ik met de adviseur de planning, en ik verkreeg toestemming omwille van praktische redenen sommige werken eerst uit te voeren.

Dit houdt het volgende in (in de volgorde van uw brief):

- de pijpen van de reeds eerder gerestaureerde hoofdwerklade worden op het einde behandeld. Er is reeds vroeger op gewezen dat wij in de mening verkeerden dat dit werk al door onze voorganger was uitgevoerd. Het is veiliger eerst de andere laden af te werken.
- op moment van uw schrijven waren i.p.v. nul reeds drie labiale registers van het rugpositief geintoneerd (momenteel zes).
- in ons bedrijf zijn we er van overtuigd dat bij het kuisen van tongwerken een intonateur moet aanwezig zijn, omdat men daardoor bij de egalisatie veel tijd uitspaart.
- de bedrijfsvakantie liep officieel tot 19 augustus. Vanaf deze

week zijn we met twee ploegen begonnen, zoals ik op de werfvergadering van 10 augustus aan de aanwezigen had gemeld.

Hierbij vindt u de gevraagde planning. U kunt zien dat wij voorzien hebben dat alle registers afgewerkt zijn op de afgesproken datum. De Engelse firma heeft toegezegd de computer tussen 3 en 5 september te komen af te stellen. Onverwachte wendingen (bvb. nevenspraak in stokken) en kleine aanpassingen (extra relais plaatsen) worden door extra mankracht uit ons bedrijf opgevangen, zodat de intonatiewerken normaal doorlopen.

We verwachten dat vanaf 9 september het orgel op alle registers bespeeld zal kunnen worden. De organisten zullen dus ruim voldoende tijd hebben om zich degelijk voor te bereiden.

Hoogachtend,

Gerard Pels,
zaakvoeder

Kerkfabriek Kristus Koning
Louis Strausstraat 1
2020 ANTWERPEN

Kopj.
AANGETEKEND

Drive report.

Antwerpen, 17 augustus 1990

Aan de fa. Pels D'Hondt Orgelbouw
Dorp 73
3170 HERSELT

Geachte heer Pels,

Op onze werfvergadering van 16.08.90, waarop U afwezig was zonder voor een vervanger te zorgen, moesten wij vaststellen dat de werken niet verlopen volgens de eerder door de adviseur voorgestelde planning. Aangezien wij van U geen voorstellen tot wijziging hebben ontvangen, mogen wij aannemen dat U met die planning akkoord bent gegaan. Wij hebben moeten vaststellen dat U, zonder een gelijkwaardig alternatief voor te stellen en met de adviseur of de kerkfabriek te bespreken, van de planning als volgt bent afgeweken:

Niet uitgevoerd:

- kuisen pijpen linker windlade hoofdwerk en montage superoctaaf-lade hoofdwerk
- intonatie registers linker hoofdwerklade
- intonatie labialen rugpositief

Gedeeltelijk uitgevoerd:

- intonatie labialen rechter hoofdwerklade
- intonatie labialen borstwerk

In plaats daarvan uitgevoerd:

- Opzetten Trompet, Clairon en een gedeelte van de Bombarde van het zwelwerk.
- Kuisen en in orde brengen van een groot gedeelte van de overige tongwerken, ter voorbereiding van de montage en intonatie

Deze laatste werken vormen geen gelijkwaardig alternatief, doordat ze enerzijds aanzienlijk minder uren werk inhouden en (wat het tweede punt betreft) grotendeels tijdens de uitvoering van de verdere werken door andere mensen hadden kunnen worden uitgevoerd, wat niet geldt voor de oorspronkelijk voorziene werken.

Verder hebben wij vastgesteld dat U de toezegging om na het verlof in twee ploegen te gaan werken, in de afgelopen week nog niet ten uitvoer hebt gebracht.

Is gevolg hiervan dreigen de werken wederom een ernstige vertraging op te lopen. Gezien de huidige stand van zaken zal zonder tegenslagen uitsluitend het technische gedeelte (dus zonder de houtbekleding) niet voor eind september voltooid kunnen zijn. De aanwezige mensen van uw personeel konden dit bevestigen.

Deze vertraging is voor ons onaanvaardbaar, daar zij de marges voor het gereedkomen der werken veel te klein maakt om een probleemloze inspelings te kunnen garanderen, temeer daar wij blijkbaar niet op het nakomen van uw afspraken kunnen vertrouwen.

Daarom eisen wij van U, dat U op de vergadering van 24 augustus een nieuwe en degelijke planning zult voorleggen, waaruit blijkt hoe de geconstateerde achterstand zal worden weggewerkt en die een goede controle op de voortgang der werken mogelijk maakt. Voorts eisen wij dat U deze planning expliciet zult garanderen, daar een tweede uitstel van de inspelings absoluut onmogelijk is.

Wij rekenen op uw medewerking voor een tijdige voltooiing der werken en tekenen,

Hoogachtend,

Jet. Kooz v. d. Luiter.
Adviseur.

P. Meeth.
Vorz. werkc. comite'.

R. Derlegu.
Vorz. werkf. com.

P.S. 2. s. vergadering v. h. werkc. comite', Donderdag
23 Aug. te 17 u op de pastorie.

Antwerpen, 8-8-1990.

Geachte Heer Van de Linde,

In uw antwoord van Zondag, 5 Augustus, deelt U ons mede dat de samen bepaalde wekelijkse werkvergaderingen op Donderdag voor U deze maand praktisch onmogelijk zijn wegens vakantie.

Ik wens toch te benadrukken dat de verantwoordelijkheid voor het tijdig, volledig klaarkomen van het orgel (begin September) uitsluitend in uw handen ligt omdat de werkvergaderingen vastgelegd op Donderdag in gemeenschappelijk overleg bedoeld waren om uw eisen tegenover de orgelbouwer te steunen.

Zonder uw aanwezigheid hebben deze vergaderingen geen zin maar brengen zij het niet tijdig klaarkomen in gevaar.

Gezien de noodzaak ben ik zo vrij-spijts de vakantie-U dringend een voorstel te vragen dat ons toelaat de aangegane overeenkomst te respecteren en week voor week een dag te bepalen waarbij het voor U mogelijk is het vooropgestelde programma nl. de afwerking van het orgel te controleren en de KKF. toetelichten in aanwezigheid van de Heer Pels.

Ik hoop dat U deze vraag zult beantwoorden in een geest van cooperatie met de uitsluitende bekommernis, tijdig klaar te komen.

Heer Hoogachtend,

De Voorzitter.

Kopij

T. Q. O.

Geestes. Kerkfabriek

Koos Van de Linde
musicus, orgeladviseur
Dorpstraat 29
2180 Kalmthout
tel. (03) 666 72 11

Kalmthout, 5 augustus 1990

Aan de Kerkfabriek van Christus Koning
p/a L. Strausstraat 1
2000 ANTWERPEN

Mijne heren,

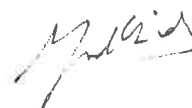
In antwoord op Uw schrijven van 2 augustus moet ik U meedelen dat ik U een aantal weken geleden heb laten weten in principe een groot deel van de maand augustus met verlof te zijn. Om de voortgang van het werk in Christus Koning zo min mogelijk te vertragen wilde ik U terwille zijn en heb ik gezegd dat ik, voor zover ik in de buurt was, de vergaderingen toch zou bijwonen.

Op zaterdag 28 juli heb ik tijdens een voorgenomen controlebezoek aan de kerk, waarbij ik vernam dat de heer Pels de hele week niet was komen werken en controle derhalve zinloos was, de heer Pastoor meegedeeld dat ik afgelopen donderdag niet aanwezig zou kunnen zijn. Ik ben met deze misschien wat terloops gedane mededeling mogelijk niet duidelijk geweest, waarvoor ik in dat geval mijn verontschuldiging aanbied.

In verband met de volgende vergaderingen kan ik U meedelen dat ik op 9 augustus eveneens niet aanwezig kan zijn. Op 16 of 23 augustus zal ik nogmaals afwezig moeten zijn, hoogstwaarschijnlijk op 16 augustus. Ik zal U daarover nog tijdig berichten. Voor zover dit de planning van mijn vakantie-activiteiten niet te zeer doorkruist, zal ik proberen in de betreffende weken wel één of twee keer 's-avonds het werk te komen controleren en U daar mondeling verslag van te doen. Ik kan U op dit punt echter niets garanderen.

Ik hoop dat ik U hiermee voldoende informatie verschaft heb,

Hoogachtend,

Koos Van de Linde

Kerkfabriek Kristus Koning

Louis Strausstraat 1
2020 ANTWERPEN

Antwerpen, 5 juli 1990

Pels - D'Hondt
Orgelbouw bvba
Dorp 73
3170 HERSELT.

Betreft : orgel kerk Kristus Koning :

Geachte Heer Pels G.

In verband met de uitvoering van de werken aan voormeld orgel werd op DINSDAG 10 JULI 1990 te 10 uur, een werkvergadering gepland op de pastorie, Louis Strausstraat 1, Antwerpen.

Mag ik U met aandrang verzoeken zéker op deze vergadering aanwezig te willen zijn ?

Met dank bij voorbaat voor uw medewerking, aanvaard
Geachte Heer, onze beleefde groeten,

Namens de Kerkfabriek van Kristus Koning,

R. De Heyn
voorzitter

Kerkfabriek Kristus Koning

Louis Strausstraat 1
2020 ANTWERPEN

Antwerpen, 2 juli 1990

Bvba Pels - D'Hondt,
Orgelbouw
Herselt.

Geachte Heer Gerard Pels,

Betreft : beschadiging frontpijp Kristus Koningkerk - Antwerpen

Enige tijd geleden is een grote frontpijp uit het orgel van de in hoofding vermelde kerk gevallen.

Uw personeelsleden die de restauratiewerken aan het orgel uitvoeren waren toen in de torenkamer aan het werk, en konden, toen ze na de klap kwamen kijken wat er gebeurd was, alleen maar vaststellen dat de haak van de oude pijp afgescheurd was. De pijp was totaal stuk, zodat een nieuwe pijp moest vervaardigd worden

Omdat U normalerwijze verzekerd bent voor dergelijke schadegevallen, verzoeken wij de nodige schikkingen te willen treffen teneinde deze zaak te kunnen oplossen.

Aanvaard, Geachte heer, met onze dank bij voorbaat voor een spoedige regeling, onze beleefde groeten,
Voor de kerkfabriek van Kristus Koning,

R. De Heyn
voorzitter

PLANNING EINDWERKEN ORGEL KRISTUS-KONINGKERK

	Ploeg 1	Ploeg 2	Ploeg 1 b
vr 24/8 (za 25)	HW II	RW RW)	relais
ma 27	HW II	BW	relais
di 28	HW I	BW	super
wo 29	HW I	HW I	super
do 30	SW 16'	HW I	super
vr 31 (za 1/9)	PED	HW I HW I)	wals
ma 3	PED	bijstem SW	SSL
di 4	PED	bijstem RW,BW	SSL
wo 5	PED	bijstem HW	SSL
do 6	PED	reserve	reserve
vr 7	PED,stem	reserve	reserve

Antwerpen, Christus Koning, herstelling Klais-orgel

Overzicht uitgevoerde werken in de periode 01.02.90-30.06.90

Omschrijving	Bedrag	Voor de periode		Tijdens periode	
		%	Fr	%	Fr
1a. Pijpwerk	1.252.100	65	813.865	5	62.605
1b. Polijsten pijpwerk	171.000	100	171.000	0	0
2a. Windladen	725.300	75	543.975	20	145.060
2b. Superoctaafladen	40.500	85	34.425	10	4.050
3a. Windvoorz. (ex. gr. balg)	27.800	95	26.410	5	1.390
3b. Grote balg	122.300	100	122.300	0	0
4. Ventilatoren	1.200	100	1.200	0	0
5. Gelijkrichter	48.900	100	48.900	0	0
6. Bedrading	56.800	0	0	95	53.960
7. Speeltafel	1.585.000	95	1.505.750	0	0
8a. Zwelkast	45.800	15	6.870	75	34.350
9. Verwormde delen	44.800	80	35.840	20	8.960
10. Houtbekleding	470.400	25	117.600	30	141.120
11. Transport	155.900	85	132.515	15	23.385
12. Pijpenstokken	264.436	100	264.436	0	0
13. Pneum. hulpspeeltafel	33.999	0	0	50	17.000
14. Nieuwe frontpijp	71.862	0	0	100	71.862
TOTAAL ex. BTW 19%	5.118.097 971.432		3.825.086 726.766		563.742 107.111
TOTAAL incl.	6.090.529		4.551.852		670.853

Totaal uitgevoerd t/m 30.01.90	3.825.086
Uitgevoerd in de periode 01.02.90-30.06.90	563.742
Herzieningen t/m 31.12.89	108.962
	+
Totaal uitgevoerd t/m 30.06.90, incl. herzieningen 1989	4.497.790
BTW 19%	854.580
	+
Totaal uitgevoerd incl. herzieningen en BTW	5.352.370
Betaald t/m 30.06.90, incl. BTW	4.688.257
	-
Tegood voor de fa. Pels-D'Hondt, incl. BTW	664.113

Kalmthout, 30 juni 1990,

(Koos Van de Linde, adviseur)

Pels-D'Hondt
Orgelbouw bvba
Herselt

Dhr. Deheyn
Boomsesteenweg 406
2020 ANTWERPEN

Herselt, 26 juni 1990

Geachte heer,

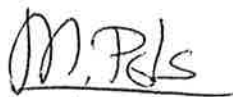
Zoals beloofd volgen hier de cijfers van de meerwerken.
Ik moet ze wel onder het nodige voorbehoud geven, omdat ik ze niet
meer door Gerard heb kunnen laten nakijken.
Ik heb de cijfers in het dossier van Kristus Koning gevonden, en
vermoed dat de BTW er nog moet bijgeteld worden.

Zwelkast, motorkistbekelding:	87.500 fr.	+ 15%	16.625	104.125
Verwijderen kap rugwerk:	16.200 fr.		3.078	19.278
Polieren van de 2 rugwerkregisters:	25.300 fr.		4.807	30.107

In de hoop u hiermee van dienst geweest te zijn, groet ik u

153.510

met de meeste hoogachting

Mieke Pels
administratie

Kristus Koning
Restauratie orgel

Werkplanning

1. Vanaf dinsdag 12 juni wordt met de egalisatie van het zwelwerk aangevangen. De werken worden als volgt uitgevoerd:

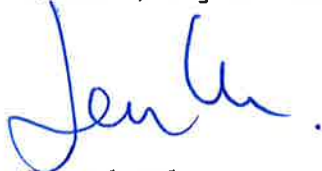
1. Egalisatie en stemmen ZWELWERK
2. Egalisatie en stemmen HOOFDWERK
3. Egalisatie en stemmen PEDAAL
4. Egalisatie en stemmen RUGWERK

2. Tijdens die werken kunnen andere medewerkers als het nodig blijkt nog verder regelwerk verrichten.

3. Zodoende kan dan in de tweede helft van augustus de kast geplaatst worden.

Vermits we bereid zijn tijdens het grootste gedeelte van de jaarlijkse vakantie door te werken, verwachten we dat de werken beindigd zullen zijn begin september.

Herselt, 6 juni 1990

Gerard Pels
zaakvoerder

Gezien,

Kees van de Linde,
ADVISEUR

Antwerpen, Christus Koning, herstelling Klais-orgel

Overzicht uitgevoerde werken in de periode 01.02.90-31.05.90

Omschrijving	Bedrag	Voor de periode		Tijdens periode	
		%	Fr	%	Fr
1a. Pijpwerk	1.252.100	65	813.865	0	0
1b. Polijsten pijpwerk	171.000	100	171.000	0	0
2a. Windladen	725.300	75	543.975	15	108.795
2b. Superoctaafladen	40.500	85	34.425	5	2.025
3a. Windvoorz. (ex. gr. balg)	27.800	95	26.410	5	1.390
3b. Grote balg	122.300	100	122.300	0	0
4. Ventilatoren	1.200	100	1.200	0	0
5. Gelijkrichter	48.900	100	48.900	0	0
6. Bedrading	56.800	0	0	60	34.080
7. Speeltafel	1.585.000	95	1.505.750	0	0
8a. Zwelkast	45.800	15	6.870	75	34.350
9. Verwormde delen	44.800	80	35.840	0	0
10. Houtbekleding	470.400	25	117.600	30	141.120
11. Transport	155.900	85	132.515	15	23.385
12. Pijpenstokken	264.436	100	264.436	0	0
13. Pneum. hulpspeeltafel	33.999	0	0	50	17.000
14. Nieuwe frontpijp	71.862	0	0	100	71.862
TOTAAL ex. BTW 19%	5.118.097		3.825.086 726.766		434.007 82.461
TOTAAL incl.			4.551.852		516.468

Totaal uitgevoerd t/m 30.01.90	3.825.086
Uitgevoerd in de periode 01.02.90-31.05.90	434.007
Herzieningen t/m 31.12.89	108.962
	+
Totaal uitgevoerd t/m 31.05.90, incl. herzieningen 1989	4.368.055
BTW 19%	829.930
	+
Totaal uitgevoerd incl. herzieningen en BTW	5.197.985
Betaald t/m 31.05.90, incl. BTW	4.688.257
	-
Tegood voor de fa. Pels-D'Hondt, incl. BTW	509.728

Kalmthout, 6 juni 1990,

(Koos Van de Linde, adviseur)

89: 532.079,-

90: 17.750,-

549.829,-

89: 223.964,-

90: 0,-

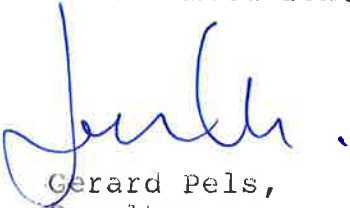
223.964,-

325.865,-

Aanvulling bij de werfverslagen

Na lezing van vermeld verslag gaat de orgelbouwer akkoord met de inhoud ervan. De volgende punten gelden hierbij als aanvulling en verduidelijking:

1. Een aantal werkzaamheden werden extra uitgevoerd, en stonden niet in het bestek beschreven:
 - nieuwe bekleding van een gedeelte van zwelkast en motorkist
 - verwijderen van de kap van het rugwerk
 - polieren van twee rugwerkregisters
2. Het orgel werd onwille van de traagheid van spelen grondig aan een aantal uitgebreide testen onderworpen. Een bevredigend resultaat werd bereikt en deze extra werken werden uitgevoerd als volgt:
 - het debiet (en soms de druk) in de commandoapparaten werd verhoogd door het leggen van nieuwe leidingen
 - het dikke vilt van alle klavieren, dat naar het oude voorbeeld was gerestaureerd, werd na proefnemingen vervangen door een minder indrukbare combinatie van twee dunne harde lagen. (De moderne organist verkiest blijkbaar een snellere aanslag boven een zachte demping).
3. Wij wachten nog op de gewenste karakteristieken van de zenerdioden, zodat wij u over deze extra werkzaamheden meer kunnen meedelen.

Gerard Pels,
Orgelbouwer

Herselt, 18 april 1990

Beoordeling van de extra werken, opgenoemd in de brief van de heer
Pels d.d. 18 april 1990

Omtrent de door de orgelmaker in de aanvullingen bij de werfver-
slagen van 10/1989 en 11/1989 opgesomde extra werken, is de
adviseur het volgende van mening:

1. De volgende uitgevoerde werkzaamheden zijn volgens de heer Pels
extra en stonden niet in het lastenboek beschreven:

- *nieuwe bekleding van een gedeelte van de zwelkast en
motorkist.*

Deze werken stonden inderdaad niet beschreven, met dien
verstande dat voor de zwelkast wel de mogelijkheid van extra
werken was opengelaten, die echter niet in de prijs
inbegrepen waren. Hoewel het correcter geweest was, als de
orgelmaker daarvoor op voorhand een offerte gemaakt had, is
het derhalve alleszins redelijk dat hiervoor een extra prijs
berekend wordt.

- *verwijderen van de kap van het rugwerk.*

Dit werk was inderdaad niet voorzien in het lastenboek en is
duidelijk op verzoek van de kerkfabriek gebeurd. Derhalve is
het redelijk dat ook dit werk afzonderlijk in rekening
gebracht wordt.

- *polieren van twee rugwerkregisters.*

Dit werk wordt niet in het lastenboek beschreven, maar valt
wel onder de aanvullende offerte d.d. 22 september 1988.
Daarin wordt gesproken over de frontpijpen en wordt geen
expliciete uitzondering voor die van het rugwerk gemaakt.
Daarbij dient wel te worden opgemerkt, dat de aandacht
daarbij vooral gericht was op de frontpijpen van het hoofd-
werk, zodat dit mogelijk tot een misverstand aanleiding
gegeven heeft bij het berekenen van de prijs. Deze prijs zou
voor uitsluitend de frontpijpen van het hoofdwerk niet
onredelijk geweest zijn. De kerkfabriek zou, gezien een
aantal andere, niet in rekening gebrachte verbeteringen
waartoe de orgelmaker niet strikt verplicht kon worden, een
extra vergoeding op dit punt kunnen overwegen, maar is daar
duidelijk niet toe verplicht.

2. Het verminderen van de traagheid van de traktuur wordt niet
door de orgelmaker als extra te betalen werk aangemerkt
(vergelijk de formulering van dit punt met punt 1). Het is ook
niet duidelijk of dit strikt genomen niet als onderdeel van de
beschreven werken kan worden opgevat. Wel dient te worden
opgemerkt, dat de orgelmaker op grond van het lastenboek ook
niet verplicht had kunnen worden de experimenten en verbeterin-
gen t.o.v. de originele toestand zo uitgebreid uit te voeren
als hij gedaan heeft.

3. Aanbrengen van zenerdioden is duidelijk niet voorzien in het
lastenboek, daar op voorhand zeer onduidelijk was, of dit wel
nodig zou zijn. Achteraf is de wenselijkheid terwille van een
langere levensduur van de kontakten echter wel duidelijk
geworden. Indien men zou besluiten dit werk uit te laten
voeren, zou een extra betaling derhalve redelijk zijn.

Kalmthout, 5 juni 1990

Koos Van de Linde, adviseur

Gerard Pels
Gerard PELS

[Handwritten signature]

Pels-D'Hondt
Orgelbouw bvba
Herselt

Kerkfabriek Kristus Koning
L. Strausstraat 1
2020 Antwerpen

Herselt, 30 maart 1990

Geachte Kerkfabriek,

Om uw voorbereidingen van het feestelijke concert van 8 juni a.s. verder nogelijk te maken, kan ik u het volgende meedelen.

Zoals u zelf meermaals vernomen heeft, is de restauratie van dit orgel af en toe op onverwachte en zelfs onvoorspelbare zaken gestoten. Daarop ga ik hierbij nu technisch niet verder in. Dit heeft natuurlijk een belangrijke invloed op de uitvoeringstijd. Zonder deze problemen zou het orgel al af zijn!

Omdat ik verneem in hoeverre uw voorbereidingen voor hoger vermeld concert al gevorderd zijn, heb ik met de adviseur en met de betrokken medewerkers een planning opgesteld. Volgens deze zou het mogelijk zijn het orgel speelbaar te hebben voor het concert. Met de heer Deriemaeker zal de adviseur nog bekijken welke zijn prioriteiten zijn.

We zijn er van bewust welk belang dit concert voor u heeft, en beloven u een grote inspanning te doen om van dit concert een succes te maken. Daar moet u dan wel bijnemen dat men de volgende periode af en toe 's avonds licht ziet branden in de kerk...

Met de meeste hoogachting,

Gerard Pels,
zaakvoerder

P.S. Hierbij gevoegd een uittreksel uit onze boekhouding.
Gelieve dit na te zien.